

8. Alkoholpolitisk handleplan (2008-128466)

Sundheds- og Omsorgsudvalget orienteres om status for implementeringen af alkoholpolitisk handleplan for så vidt angår de indsatser Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har ansvaret for. For en uddybende status henvises til bilag 1.

INDSTILLING OG Beslutning

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen indstiller

1. at Sundheds- og Omsorgsudvalget tager orienteringen til efterretning.

Problemstilling

Alkoholpolitisk handleplan 2006 - 2009 blev vedtaget i Sundheds- og Omsorgsudvalget den 24. november 2005 og i Borgerrepræsentationen den 9. februar 2006. Ved budgetforliget i 2005 afsatte Borgerrepræsentationen 1,5 mio. kroner i 2006 og 2 mio. kr. årligt i 2007, 2008 og 2009 til udmøntning af handleplanen.

Alkoholpolitisk handleplan er forankret i Socialforvaltningen, som er ansvarlig for opfølgning og evaluering af planen. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har ansvaret for implementering af enkelte indsatser i handleplanen, hvor hovedsigtet er at forhindre alkoholproblemer i at opstå.

Løsning

Forskningscenter for forebyggelse og sundhed's *Sundhedsprofil for region og kommuner 2008* viser, at blandt de københavnere, der drikker alkohol, har mere end hver tredje et risikabelt alkoholforbrug svarende til, at de overskrider Sundhedsstyrelsens anbefalinger eller har tegn på afhængighed af alkohol. Desuden er danske unge fortsat de unge i Europa, der oftest drikker sig fulde. Et stort alkoholforbrug har en række sundhedsmæssige og sociale konsekvenser, både for den der drikker og for omgivelserne.

Siden handleplanens vedtagelse i 2006 er der taget initiativ til og gennemført indsatser målrettet børn og unge, arbejdspladser, tilgængelighed til alkohol og udskænkingspraksis samt tværgående samarbejde. Desuden er en indsats målrettet ældre under udvikling, og det er under overvejelse at udvikle en indsats målrettet gravide med et potentielt fosterskadende alkoholforbrug i samarbejde med blandt andet Socialforvaltningen.

Børn og unge

Folkesundhed København har gennemført indsatser i grundskolen, på ungdomsuddannelser og gymnasier med henblik på at hæve debutalderen for alkoholforbrug og reducere alkoholforbruget blandt unge.

Kommunens skoler tilbydes besøg af Rusmiddelguider, der går i dialog med eleverne om rusmidler, og forældremødet "En teenager i familien". I 2006 og 2007 benyttede 49 folkeskoler "En teenager i familien" og 48 folkeskoler havde besøg af rusmiddelguider. Desuden benyttede cirka halvdelen af de

private grundskoler tilbudene. De seneste år er der kommet meget ny viden om alkoholforebyggelse målrettet børn og unge. I 2008 har Folkesundhed København derfor igangsat en nyorientering af de alkohol-forebyggende indsatser målrettet børn og unge i skolealderen.

På tekniske skoler og produktionsskoler er der etableret indsatser, som støtter eleverne i at træffe sunde valg igennem arbejdet med selvværd, trivsel og indflydelse på egne beslutninger samt oplysning via sundhedszoner. Derudover har Folkesundhed København inviteret alle københavnske gymnasier til et samarbejde med henblik på at udforme en aktiv rusmiddelpolitik. Der var positiv interesse fra tre gymnasier, men det er ikke lykkedes for gymnasierne at mobilisere ressourcer til at deltage.

Arbejdspladsen

Folkesundhed København har siden 2006 udbudt alkoholnøglepersonkurser til Københavns Kommunes arbejdspladser, og der er oprettet en side på KK-net med information om alkohol til ansatte. I 2008 har det været nødvendigt at oprette venteliste til kurset, hvilket vidner om både behov og interesse på kommunens arbejdspladser. Ved udgangen af 2008 vil der være uddannet cirka 235 alkoholnøglepersoner siden uddannelsens start i efteråret 2006. Folkesundhed København har desuden bidraget aktivt til udformningen af alkoholpolitikken for Københavns Kommune som arbejdsplads, som blev vedtaget i Borgerrepræsentationen den 28. august 2008.

Ældre

Folkesundhed København udvikler i 2008 en indsats målrettet overforbrug af alkohol blandt ældre. Indsatsen igangsættes i 2009 og skal styrke hjemmeplejens kompetencer i at tale med ældre om alkohol og eventuelt motivere til og sikre henvisning til relevant behandlingstilbud.

Tilgængelighed og udskækningspraksis

Bevillingsnævnet under Kultur- og Fritidsforvaltningen er ansvarlig for tildelingen af bevillinger. Folkesundhed København har tidligere foreslået at antallet af bevillinger reduceredes med henblik på at fremme folkesundheden og har desuden deltaget i arbejdet med restaurationsplanen. I 2009 vil der blive taget initiativ til en dialog om mulighederne for at lade folkesundhedsperspektiver indgå i tildelingen af bevillinger.

Folkesundhed København har støttet etableringen af et nationalt netværk, der via en national alkoholpolitisk handleplan vil sætte alkohol på den nationale dagsorden. For indeværende forsøges etableret midler til en sekretariatsfunktion.

Koordinering af kommunens alkoholindsats

Folkesundhed København har afviklet møder med Socialforvaltningen, bevillingsnævnet og Region Hovedstadens Alkoholenhed på Hvidovre Hospital. Der er drøftelser med Socialforvaltningen om etableringen af en koordinerende funktion.

Kommunens alkoholforebyggelse i fremtiden

Alkoholpolitisk handleplan har understøttet en vigtig opmærksomhed på alkoholindsatsen, med

særligt fokus på enkeltstående indsatser og særlige målgrupper. Den nyeste viden dokumenterer, at de bedste metoder til at reducere borgernes herunder særligt børn og unges alkoholforbrug er gennem rammer som lovgivning, prisregulering, begrænset tilgængelighed og ansvarlig udskænkning såkaldt strukturel forebyggelse. Det er på kommunalt plan muligt både at begrænse tilgængeligheden til alkohol og fremme ansvarlig udskænkning. Mandag Morgen og Trygfondens undersøgelse *Fremtidens forebyggelse ifølge danskerne* peger på, at der er stor opbakning til rammesættende tiltag og regulering, som har til formål at reducere børn og unges alkoholforbrug. Der er behov for gennem en strukturel indsats at støtte op om en sund alkoholkultur blandt borgerne og i særdeleshed blandt børn og unge.

Konsekvenserne af et skadeligt alkoholforbrug har tiltagende opmærksomhed både nationalt og internationalt. Verdenssundhedsorganisationen WHO har i maj 2008 iværksat udviklingen af en global strategi målrettet alkohol: *Global strategy to reduce harmful use of alcohol*, og i nationalt regi er der desuden stigende fokus på alkoholforebyggelse fra forskellige netværk.

I Danmark og dermed også blandt københavnere har alkoholforbruget ligget stabilt på et højt niveau i ca. 30 år. Hvis borgernes alkoholvaner skal ændres er der behov for en langsigtet indsats, hvorfor der efter 2009 fortsat vil være behov for at have særligt fokus på forebyggelse af overforbrug af alkohol og alkoholproblemer.

Sagen har været til høring i Ældrerådet, som udtaler tilfredshed med, at hjemmeplejens kompetencer på området bliver styrket. Ældrerådet havde dog gerne set en større indsats, end det relativt beskedne beløb på 150.000 kr. i 2008 giver muligheder for.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen orienterer Sundheds- og Omsorgsudvalget om alkoholpolitisk handleplan og fremtidsperspektiver for alkoholforebyggelsen igen i 2009.

Økonomi

Sundheds- og Omsorgsudvalget afsatte i 1,5 mio. kroner i 2006 og 2 mio. kr. årligt i 2007, 2008 og 2009 til udmøntning af handleplanen. Regnskab og budget for anvendelsen af midler er vedlagt (bilag 2).

Videre proces

Sundheds- og Omsorgsudvalget orienteres igen om status for implementeringen af handleplanen og fremadrettede perspektiver tredje kvartal 2009.

bilag

[Bilag 1. Statusnotat for implementeringen af alkoholpolitisk handleplan](#)

[Bilag 2. Regnskab 2006 og 2007 samt budget 2008](#)

[Bilag 3. Hørings svar fra Ældrerådene](#)

